

Տէ՛ր, մի՛ թողներ սեաւ ամպելու բանակներ,
 Ոչ ըռազմի աղաղակ.
 Թող արեգակն ազատ վարդէ լեռնէն, վեր,
 Անցնի Լուսինն համարձակ.
 Երկինքն ըլլայ պարզ ու զոլ
 Ասուզածով:

Թող չըպակսին արագիլներն հըրաթեւ
Քիւերուն տակ հին ու չէն.
Անցորդ ըլլայ և իրարու տան բարեւ.
Շեմին վըրայ համբուրեն
Պանդուխտի ձեռքն աղջիկներ
Ոսկեհեր:

Օրհնըւին թող Հայոց գիւղերն անհամար
ջուր ըլլայ միշտ լոյս հոսուն .
Գայ սարերէն ոչխարներու հօտն արդար
Գիւղի խաղաղ իրիկունն
Երբուծը լի եղկ կաթով
Ճերմակ ծով :

Դեռ պիտ' երգեմ իմ օրուանն ոգորչէ,
Սուրբ անկողինն հայրական,
Ի՞նչպէս թողի յիշատակներս ի ծընէ.
Եւ քերթուածի մը նըման
Պիտի բաշխեմ սիրութս հոն,
Իբրեւ ձօն :

Հ. ՎԱՀԱՆ ՑՈՀԱՎԱՆԵՍԽԵՍԽԱՆ
17 Մարտ 1937, Փարիզ

ՍՈՒՐԲ ՔԱՂԻՆ

ԵՐԵՒԱ ԱՂՋՎԱՆ

Ինչո՞ւ են կարմիր մատներըդ, Սուրբիկ.
Կակաչնե՞ր արդեօք քաղեցիր արտէն.
Չեմ ուզեր բուրմունք, չեմ ուզեր ծաղիկ,
Բեր ինձ ոսկեհատ շալակ մը ցորեն:

Ինչո՞ւ են այտերդ շաղ ու շող վըճիտ,
Եղեամո՞վ արդեօք օծեցիր զանոնք:
Ո՞չ, սիրելիս ո՞չ, չեմ ուզեր մարգրիտ,
Բեր ինձ կութ մ'ողկոյզ սիրոյդ պէս առոք:

Ինչո՞ւ են վարսերդ գիշերներու պէս,
Մի՛ գուցէ զանոնք աստղով պըճնեցիր.
Չեմ ուզեր երկնի ցոլքերն հրսակէզ,
Բեր ինձ ճակատիդ քըրտինքն ոսկեծիր:

Ո՞վ կապեց կուրծքիդ մետաքսէ կերպաս,
Եւ սուրբ կուսութիւնդ ամպեց ըլղարշով,
Չեմ ուզեր, Սուրբիկ, քըրանցք հեղանազ,
Գոգնոցըդ լցցուր աշնան պրտուղով:

Ըսէ՛, մատներուղ մղվ գըրաւ ակունք,
Ո՞վ կապեց թեւիդ զոյգ մ'ապարանջան.
Չեմ ուզեր արծաթ, զարդեր խուսափուկ,
Ինձ դոյլ մը ջուր բեր մէջը լուսընկան:

Պարանոցիդ շուրջն այդ ի՞նչ սեւ սաթ է
Որ կը ծիծաղի կախարդ նայուածքով.
Ա՞հ, քոյր իմ այդ քեզ մահ կը գուշակէ,
Բեր ինձ դաշտերէն հաւատք ու կորով:

Յորեն կապէ միշտ ճակտիդ լայնաբաց
Եւ այնպէս դարձիր հըպարտ ու ժըպտուն.
Քեզ չի վայելեր ծարիր կամ հիւսուած
Եւ ոչ սեթեւեթ բանասահզութիւն:

Կ'ուզեմ որ հողին շունչը կենսաւէտ
Մատներէդ հոսի կալերու ճամբան.
Թումբերու մէջէն, ըստուերիներու հետ
Պար բըռնես աղջիկ, դաշտի ուրուական:

Ի՞նչ պիտ' երազես այս գիշեր, Սուրբիկ,
Ո՞վ պիտի զայ խոնջ աչքերդ օծելու.
Չեմ ուզեր հեշտանք, երազ խաբութիկ,
Դուն զընա նորէն վաղն աշխատելու:

Հայաստան, 5 Օգոստի 1936

፩፻፭፻

ԵՂԲՈՐՈՐԴԻՈՅԱՍ ՍԱՆԴՈՒԽՏԻՆ

Մեր հանդերուն մէջ ծաղկազարդ
Դէմքըդ ծովին, կուրծքըդ հովին
Ուր կը վազես՝ այդքան զըւարթ
Պարերգի պէս, իմ թռոնուհին։

Մինչ մարմարեայ հասակիդ հետ
Լուս ըստուերներ կը թափառին,
Քըղանցքիդ մէջ բուրումնաւէտ
Խառնըւելով շողին ցօղին։

Քեզ կը սպասեն դաշտ և առու
Որոնց գու գոյն և բոյր կու տաս,
Վարդերուն հետ ամէն առառու
Պըսակուելով յաւերժահարս։

Ինձ ալ պահէ այդ օրերէն
Գոյնն անթառամ այտերուդ վաս,
Որ քերթուածներս իմ համօրէն
Բոցածըդին զերդ Վարդապառ։

Հիմա դէմքով քեզի ծանօթ,
Եւ սիրելի և արեամբ մէկ,
Թէ միշտ հեռուն մընամ կարօտ՝
Ցանգերն այս դուն փրացուր մէկ մէկ։

իմ ճեռաւոր երազանքէն
Դուն աւելի շըքեղ փերի
Ահա քեզ իմ սըրտիս ակէն
Նարդոսական եղը բերի:

Շըպարուէ գուն, աղուոր Սանդուխտ,
Խնչաքս անզիւտ ծովու մարզիստ
Եւ ինձ զըրկէ քերթուածներուդ
Հետն աչքերէդ շիթեր վընիտ:

Քանի՞ արդեօք հազար բարտի
Քեզ հետ ճըկուն հասակ առին,
Եւ խոնարհած հիմա քեզի
Սէրը կ'երգեն այս աշխարհին:

Հայաստան - Կորչել 12 Ակտուբ. 1936

۴۶ ۷۰۶ ۲۹۵ ۸۶۴ ۸۳۰

Կը լոէ դաշնակն... երգին խազերը յետին
կը մարին...
Բայց մեր հոգւոյն մէջ տակաւին
Կ'երկարին,
Ալիքները կախարդական՝
Թրթուռներուն անսահման:
Կը վերանանք, կը վերանանք հմայուած
Այս նիւթական աշխարհին
Ուրուտներէն ալ անդին
Զըփորձըւած հաճոյքներու գրկին մէջ
Վեր հոգիներն կօրորուին:
Ու երազներ երազներու կը յաջորդեն
Ինչպէս ալիքն ովկէանին:
Յիշատակներ մանկական...
Ուրախութեամբ առլըցուն,
Եւ կամ տխուր՝ արցունքներով շաղախուած
Կիրք մը սիրոյ, փափաք մը վառ,
Ու մերթ տրտունչ մը մելամազձ
Կ'արբեցընէ անուշ բոյրի մը նման
Շղարշային և անգայտ:
Կ'ուզենք լսել, կ'ուզենք զգալ տակաւին
Կուզենք լսել ու բարձրանալ.
Կը լոէ դաշնակն... երգին խազերը յետին
Կը մարին:

Մինչ կը վագես դու խօլական
Դաշտերու մէջ, սըրտերու մօտ,
Երգ երգոցի ճերմակ շուշան,
Առաւօտեան շաղին կարօտ։

Թէպէտ անհուն երկինքներ զիս
Պիտի բաժնեն քեզմէ, Սանդուխտ,
Բայց ամպեր կան որ, սիրելիս,
Կը զօդեն միշտ սըրտեր պանդուխտ։

Գերթուածն իմ այս դուն քաղեցիր
Սըրտիս լցցուն առուներէն.
Վարդ չեն անոնք՝ վէրք են, զիսցիր
Թող, սիրելիս, տանիմ նորէն։

Հ. ՎԱՀԱՆ ՑՈՎՃԱՆՆԵՍԵԱՆ

Երգէ երգէ,
Երգը սիրոյ ժպիտ մ'է
Որ կ'իջնէ
Գարնանային զերդ ճառագայթ մը տաքուկ
Աստուածութեան խորանէն։

Երգէ երգէ,
Երգը աղօթք մ'է անպատում
Ծագկին թոյրովը օծուն
Թաւչնին շեշտովը թրթուն
Դողովին, աստղին, սիրքին հերքովը լեցուն։

Երգէ երգէ,
Երգն համբոյրն է զըթութեան
Որ թաւչային շրթներով
Կու զայ հպիլ հոգիներուն փիրաւոր
Յարութեան յոյսը տալու։

Երգէ երգէ
Երգը ցօղն է ըսփոփանքին որ կ'իջնէ
Գերաշխարհն անծանօթ
Անոնց որ, ո՞հ, չըտեսան
Քաղցր առաւոտ մր գարնան։

Digitized by srujanika@gmail.com